

ततो माद्री विचार्यैवं जगाम मनसाऽश्विनौ । तावागम्य सुतौ तस्यां जनयामासतुर्थमौ । ४८५
 नकुलं सहदेवञ्च रूपेणाप्रतिभौ भुवि । तथैव तावपि यमौ वागुवाचाशरीरिणी ।
 सत्त्वरूपगुणोपेतौ भवतोऽत्यश्विनाविति । भासतस्तेजसाऽत्यर्थं रूपद्रविणसम्पदा ।
 नामानि चक्रिरे तेषां शतशृङ्गनिवासिनः । भक्त्या च कर्मणा चैव तथाशीर्भिर्विशाम्यते ।
 ज्येष्ठं युधिष्ठिरेत्येवं भीमसेनेति मध्यमं । अर्जुनेति तृतीयञ्च कुन्तीपुत्रानकल्पयन् ।
 पूर्वजं नकुलेत्येवं सहदेवेति चापरं । माद्रीपुत्रावकथयंसे विप्राः प्रीतमानसाः । ४८६
 अनुसम्बत्सरं जाता अपि ते कुरुसत्तमाः । पाण्डुपुत्रा व्यराजन्त पञ्च सम्बत्सरा इव ।
 महासत्त्वा महावीर्या महाबलपराक्रमाः । पाण्डुर्दृष्ट्वा सुतांस्तान् देवरूपान्महौजसः ।
 मुदं परमिकां लेभे ननन्द च नराधिपः । क्षीणामपि सर्वेषां शतशृङ्गनिवासिनां ।
 प्रिया बभूवुस्तासाञ्च तथैव मुनियोषितां । कुन्तीमथ पुनः पाण्डुर्मात्रार्थं समचोदयत् ।
 तमुवाच पृथा राजवहस्युक्ता तदा सती । उक्ता सकृद्दन्मेषा लेभे तेनास्मि वञ्चिता । ४८७
 विभेम्यस्याः परिभवात्कुस्तीर्णां गतिरीदृशी । नाञ्जासिषमहं मूढा दन्दाङ्गाने फलदयं ।
 तस्मान्नाहं नियोक्तव्या लयैषोऽस्तु वेरा मम । एवं पाण्डोः सुताः पञ्च देवदत्ता महाबलाः । सम्भूताः कीर्तिमन्तश्च कुरुवंश
 विवर्द्धनाः ।
 शुभलक्षणसम्पन्नाः सोमवत्प्रियदर्शनाः । सिंहदर्पा महेष्वासाः सिंहविक्रान्तगामिनः ।
 सिंहग्रीवा मनुज्येन्द्रा वटधुर्देवविक्रमाः । विवर्द्धमानास्ते तत्र पुण्ये हेमवते गिरौ । विस्मयं जनयामासुर्ग्रहर्षाणां
 समेयुषां ।
 ते च पञ्च शतञ्चैव कुरुवंशविवर्द्धनाः । सर्वे वटधुरत्येन कालेनाप्स्विव नीरजाः । ४८८
 इत्यादिपर्वणि सम्भवपर्वणि पाण्डवोत्पत्तौ चतुर्विंशत्यधिकशतोऽध्यायः ॥ १२४ ॥
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ दर्शनीयांस्ततः पुत्रान् पाण्डुः पञ्च महावने । तान्पश्यन्पर्वते रम्ये खबाङ्गबलमाश्रितः ।
 सुपुष्पितवने काले कदाचिन्मधुमाधवे । भूतसंभोदने राजा सभायां व्यचरद्वनं ।
 पलाशैस्तिलकैश्चूतैश्चम्पकैः पारिभद्रकैः । अन्यैश्च बज्रभिर्दृचैः फलपुष्पसमृद्धिभिः ।
 जलस्थानैश्च विविधैः पद्मिनीभिश्च शोभितं । पाण्डोर्वनं तत्सम्प्रेक्ष्य प्रजज्ञे हृदि मन्मथः । ४८९
 प्रहृष्टमनसं तत्र विचरन्तं यथाऽमरं । तं माद्व्यनुजगामैका वसनं विभ्रतो शुभं ।
 समीक्षमाणः स तु तां वयस्यां तनुवाससं । तस्य कामः प्रवृत्ते गहनेऽग्निरिवोद्गतः ।
 रहस्येकान्तु तां दृष्ट्वा राजा राजीवलोचनां । न शशाक नियन्तुं तं कामं कामवशीकृतः ।
 तत एनां बलाद्राजा निजग्राह रहोगतां । वार्यमाणस्तथा देव्या विस्फुरन्त्या यथाबलं ।
 स तु कामपरीतात्मा तं शापं नान्वबुध्यत । माद्रीं मैथुनधर्मेण सोऽन्वगच्छद्दलादिव ।
 जीवितान्ताय कौरव्यमन्मथस्य वशङ्गतः । शापजं भयमुत्सृज्य विधिना संप्रचोदितः । ४९०
 तस्य कामात्मनो बुद्धिः साक्षात्कालेन मोहिता । संप्रमथ्येन्द्रियग्रामं प्रनष्टा सह चेतसा ।